

Lausunto Vaalijalan Sateenkaaren koulun tulevaisuudesta

KH 22.11.2021 § 272
431/12.02.01/2021

Vaalijala on 33 Savon kunnan omistama kuntayhtymä. Tuusniemen kunta on yksi Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunnista. Sateenkaaren koulu on Vaalijalan kuntayhtymän ylläpitämä vaativan tuen koulu Pieksämäellä Nenonpellon toimipisteessä. Toimipisteessä tuotetaan erityishuollon palveluja ja Sateenkaaren koulu on sen yhteydessä toimiva Elmeri-koulu. Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa v. 2023, kuntayhtymän toiminta loppuu ja sen yksiköt sulautetaan hyvinvointialueisiin. Hyvinvointialueet eivät kuitenkaan voi nykyisen lainsäädännön mukaan toimia perusopetuksen järjestäjinä.

Vaalijalan kuntakokous pidettiin 28.10. ja siellä kuntayhtymän johto esitteli näkemyksiään Vaalijalan brändin ja Sateenkaaren koulun tulevaisuudesta. Tilaisuudessa esitettiin esimerkiksi ajatus uuden kuntayhtymän perustamisesta pelkästään Sateenkaaren koulun toimintaa varten. Kuntakokouksessa yleinen henki oli, että Sateenkaaren koulun opetuksen jatkuminen on turvattava, mutta kuntayhtymämalli koettiin raskaana.

Vaalijalan kuntayhtymä pyytää kunnilta alustavia kannanottoja Sateenkaaren erityiskoulun tulevaisuudesta 19.11.2021 mennessä.

Tällä hetkellä Sateenkaaren erityiskoulussa ei ole tuusniemeläisiä lapsia oppilaana. Tarve tällaiseen koulupaikkaan voi luonnollisesti ilmetä nopeastikin. Pohjois-Savon hyvinvointialueella ei vastaava koulua ole.

Tuusniemen kunta antaa Vaalijalan kuntayhtymälle seuraavan lausunnon Sateenkaaren erityiskoulun tulevaisuudesta:

Tuusniemen kunta järjestää erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden perusopetuksen pääasiallisesti omana toimintana oppilaan yksilöllisen tuen avulla. Vaativan tuen oppilaita Tuusniemen kunta on sijoittanut Honkalammen kouluun. Tuusniemen kunnan ensisijaisena tavoitteena on erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten hoidon ja opetuksen järjestäminen lähipalveluina koti- tai lähikunnissa. Vaalijalan yksikön ja Sateenkaaren erityiskoulun hyödyntämisen tekee vaikeaksi pitkä etäisyys.

Pidämme tärkeänä sitä, että jatkossakin Vaalijalassa mahdollisilla kuntoutusjaksoilla olevien oppilaiden perusopetus järjestetään asianmukaisesti. Kuntayhtymämalli on kuitenkin raskas tähän tarkoitukseen.

Tulevien hyvinvointialueiden tulee joka tapauksessa ratkaista vaativan erityishuollon tuottaminen itse tai yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa. Neuvottelut tulevien hyvinvointialueiden kanssa ovat vasta alkaneet. Pieksämäki ja Tuusniemi kuuluvat eri hyvinvointialueisiin.

Sateenkaaren koululla on merkittävää omaisuutta, jonka siirtyminen kuntayhtymän jäsenille tulee turvata.

Valmistelija	Rehtori Janne Karttunen, puh. 040 5721 867
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa Vaalijalan kuntayhtymälle esittelytekstin mukaisen lausunnon.
Kj:n muutettu päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus päättää antaa Vaalijalan kuntayhtymälle seuraavan lausunnon:</p> <p>Tuusniemen kunta järjestää erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden perusopetuksen lähtökohtaisesti omana toimintana, kunkin oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.</p> <p>Ensisijaisena tavoitteena on lasten hoidon ja opetuksen järjestäminen lähipalveluna koti- tai lähikunnissa. Pidämme tärkeänä, että jatkossakin vammaispalvelulain nojalla erityisen vaativien asumispalveluiden piirissä olevien, samoin kuin lyhytaikaisilla kriisijaksoilla sekä kuntoutus-, arviointi- ja terapiajaksoilla olevien lasten ja nuorten opetus järjestetään asianmukaisesti joko Pohjois-Savon hyvinvointialueelle mahdollisesti perustettavan uuden asumis- ja tilapäishoitoyksikön yhteydessä tai vaihtoehtoisesti Vaalijalan yksikön yhteydessä toimivassa Sateenkaaren koulussa taikka Honkalampikeskuksen yhteydessä toimivassa koulussa. Viimeksi mainitut laitokset sijaitsevat eri hyvinvointialueilla kuin Tuusniemi (Vaalijala Etelä-Savon ja Honkalampi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella), jolloin myös näiden tuusniemeläislasten hoito- ja asumispalvelut tulisivat vieraan hyvinvointialueen järjestettäväksi siten kuin hyvinvointialueet keskenään sopivat. Lisäksi Vaalijalan Sateenkaaren koulun hyödyntämistä hankaloittaa pitkä etäisyys Tuusniemeltä.</p> <p>Pohjois-Savon hyvinvointialueen tulee joka tapauksessa ensin ratkaista vaativan erityishuollon tuottamistapa joko itse tai yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa. Neuvottelut ovat vasta alkaneet.</p> <p>Koska kuntayhtymämalli pelkäästään perusopetuksen järjestämistä varten on kieltämättä raska, olisi luontevaa, että opetuksen järjestämisvastuu olisi sillä kunnalla, jonka alueella kyseisille lapsille hoito- ja asumispalvelut järjestävä yksikkö sijaitsee. Kustannusten jaosta ym. opetuksen järjestämiseen liittyvistä yhteisistä asioista tehtäisiin erillinen kuntien välinen sopimus, jossa huomioidaan kustannusten lisäksi valtionavustukset ym. rahavirrat.</p> <p>Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksella sekä Sateenkaaren koululla on merkittävää omaisuutta, jonka siirtyminen kuntayhtymän jäsenille tulee turvata tässä muutoksessa.</p>
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.